

**SOPIMUS
ASIAKAS- JA POTILASTIETOJÄRJESTELMÄN
YLLÄPIDOSTA JA KEHITTÄMISESTÄ
SEKÄ SIIHEN LIITTYVISTÄ TUKIPALVELUISTA**

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen

ja

[toimittaja]

välillä

[LUONNOS 24.2.2026]

Tämä sopimus asiakas- ja potilastietojärjestelmän ylläpidosta ja kehittämisestä sekä siihen liittyvistä tukipalveluista ("**sopimus**") on solmittu seuraavien osapuolten välillä [pvm]:

1 SOPIJAPUOLET

1.1 Tilaaja

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue (y-tunnus 3221326-2, "**tilaaja**")¹
Kajaanintie 50, 90220 Oulu

1.2 Toimittaja

[Esko Systems Oy / toimittaja]² (y-tunnus: [], "**toimittaja**")
[osoite]

1.3 Tilaajaa ja toimittajaa kutsutaan jäljempänä yhdessä "**sopijapuolet**" ja erikseen "**sopijapuoli**".

2 SOPIMUKSEN KOHDE, TAUSTA JA TARKOITUS

2.1 Tämän sopimuksen kohteena on toimittajan tilaajan käyttöön toimittaman asiakas- ja potilastietojärjestelmäkokonaisuuden ("**kokonaisjärjestelmä**") ylläpito, tuotekehitys, versiopäivitykset ja tuki- ja koulutuspalvelut tilaajalle (yhdessä "**jatkuvat palvelut**").

2.2 Tilaaja on julkisia sosiaali- ja terveydenhuoltopalveluja tarjoava hyvinvointialue. Hyvinvointialueiden rahoitusjärjestelyn johdosta tilaajalle on erityisen tärkeää kustannusten tasaisuus ja ennakoitavuus. Sopimuksen hinnoittelumallissa on huomioitu tämä tilaajan tarve siten, että pääosa sopimuksen kohteesta tarjotaan kiinteällä kuukausimaksulla.

2.3 Toimittaja on [lisätään toimittajan kuvaus].

2.4 Tämä sopimus on osa yritysjärjestelyä, jossa tilaaja on myynyt aiemmin omistamansa osuuden kokonaisjärjestelmän tilaajalle toimittaneesta ja Esko-järjestelmän kehittäneestä Esko Systems Oy:stä [lisätään ostajan nimi]. Samassa yhteydessä toimittaja on sitoutunut ylläpitämään kokonaisjärjestelmää tilaajalle, jatkokehittämään sitä ja tarjoamaan siihen liittyviä tukipalveluita tämän sopimuksen mukaisesti vähintään kymmenen (10) vuoden ajan.

2.5 Toimittaja [ja Esko Systems Oy] vastaavat siitä, että yritysjärjestelyyn liittyvät mahdollinen transiiovaihe tai organisaatiomuutokset eivät aiheuta katkoksia tai muuta häirtä tilaajan kokonaisjärjestelmän käytölle. Toimittaja jatkaa Esko Systems Oy:n ennen yritysjärjestelyä toimittamien jatkuvien palveluiden toimittamista tilaajalle katkoksetta tämän sopimuksen voimaantulosta lukien.

2.6 Kokonaisjärjestelmä sisältää sekä Esko Systems Oy:n itse kehittämiä järjestelmiä ("**Esko-järjestelmä**") että järjestelmiä, jotka Esko Systems Oy on hankkinut tilaajan käyttöön kolmansilta osapuolilta ("**liitännäisjärjestelmä**"). Kokonaisjärjestelmän osat sekä niiden keskeisimmät ominaisuudet ja vaatimukset on kuvattu liitteenä [tuote- ja arkkitehtuurikuvaus] olevassa tuote- ja arkkitehtuurikuvauksessa. Toimittajalla on oikeus korvata kolmansilta osapuolilta hankittuja kokonaisjärjestelmän osia omilla tai muilta kolmansilta osapuolilta hankituilla järjestelmillä, jotka täyttävät kullekin järjestelmälle määritellyt vaatimukset ja ehdot, tämän sopimuksen mukaisesti.

¹ **Kommentti:** Tämä sopimusluonnos koskee Pohdetta, mutta Laphalle laaditaan pääosaltaan vastaavan sisältöinen sopimus.

² **Kommentti:** Jos toimittajasopijapuoleksi tulee Esko Systems Oy:n sijasta ostaja tai sen konserniyhtiö, tarkistetaan tämän sopimuksen viittaukset "toimittajaan" tarpeen mukaan.

- 2.7 Osana yritysjärjestelyyn liittyvää tarjoustaan [*lisätään ostajan nimi*] on laatinut Esko-järjestelmiä ja kokonaisjärjestelmää koskevan alustavan kehittämissuunnitelman, joka on liitteenä [*kehittämissuunnitelma*] ja jonka toimeenpanon toimittaja aloittaa tämän sopimuksen voimaantullessa. Toimittaja ylläpitää kehittämissuunnitelmaa aktiivisesti koko sopimuskauden ajan siten kuin tässä sopimuksessa tarkemmin määritetään. Sopijapuolten yhteisenä tavoitteena on varmistaa kokonaisjärjestelmän jatkuva kehittäminen. Tähän liittyvästä yhteistyöstä on sovittu tarkemmin kohdassa 8.
- 2.8 Kokonaisjärjestelmä on sopimuksen tekohekkellä pääosin jo toimitettu hyväksytysti tilaajalle, ja se on pääosin tilaajan tuotantokäytössä. Näiltä osin toimittaja toteuttaa kokonaisjärjestelmän ylläpitoa tilaajalle jatkuvana palveluna tämän sopimuksen mukaisesti sopimuksen voimaantulopäivästä alkaen. Joidenkin kokonaisjärjestelmään sisältyvien järjestelmien käyttöönottoprojekti on kuitenkin vielä käynnissä sopimuksen voimaantulopäivänä, ja näihin käyttöönottoprojekteihin sovelletaan niitä koskevia erillisiä sopimuksia. Näiltä osin järjestelmä tulee tämän sopimuksen piiriin, kun tilaaja on hyväksynyt kyseisen osuuden käyttöönoton. Kunkin järjestelmän käyttöönoton tilanne sekä tulevien käyttöönottojen vaikutus tämän sopimuksen hinnoitteluun on eritelty liitteissä [*tuote- ja arkkitehtuurikuvaus*] ja [*hinnasto*].
- 2.9 Tämän sopimuksen tullessa voimaan kokonaisjärjestelmää ajetaan tilaajan ulkopuoliselta kumppanilta (Istekki Oy) hankkimassa palveluinfrastruktuurissa. Tilaaja vastaa infrastruktuuripalveluiden järjestämisestä, eivätkä ne kuulu tämän sopimuksen tai sen mukaisten jatkuvien palvelujen piiriin.
- 2.10 Sopijapuolten tavoitteena tällä sopimuksella on jatkaa tilaajan kokonaisjärjestelmän käyttöä pitkäjänteisesti sekä varmistaa kokonaisjärjestelmän toimivuus ja ajantasaisuus koko sopimuskauden ajan tilaajalle ennustettavin kustannuksin. Edellytyksenä tilaajan pitkäjänteiselle kokonaisjärjestelmän käytölle on alla kuvatut yleisperiaatteet, joita toimittaja sitoutuu tällä sopimuksella tukemaan ja noudattamaan. Yleisperiaatteiden sisältöä on tarkennettu ja konkretisoitu tämän sopimuksen nimenomaisilla sopimusehdoilla.
- (a) Sopijapuolet edistävät kokonaisjärjestelmän jatkuvaa kehitystyötä yhdessä siten, että toimittaja kohtelee tilaaja sen yhtenä prioriteettiasiakkaanaan ja tilaaja antaa toimittajalle oikeuden käyttää sitä referenssiasiakkaanaan.
 - (b) Kokonaisjärjestelmä on kustannustehokas, ja sen ylläpito- ja käyttökustannukset ovat tilaajalle ennustettavia. Kaikki tämän sopimuksen mukaiset jatkuvat palvelut sisältyvät tilaajan toimittajalle maksamaan kiinteään kuukausihintaan, ellei nimenomaisesti kirjallisesti ole toisin sopijapuolten välillä sovittu.
 - (c) Kokonaisjärjestelmä täyttää toiminnallisuudeltaan EU- ja kansallisen lainsäädännön asettamat vaatimukset sekä julkisen sosiaali- ja terveydenhuollon toimijan yleiset tarpeet.
 - (d) Esko-järjestelmiä sekä niiden laatua, ominaisuuksia ja toiminnallisuuksia kehitetään aktiivisesti läheisessä yhteistyössä tilaajan kanssa. Tilaajalla on mahdollisuus käyttää aina ilman erillistä maksua järjestelmien viimeisimpiä versioita siten kuin tässä sopimuksessa on tarkemmin sovittu.
 - (e) Toimittaja käyttää ja hyödyntää Esko-järjestelmiä kehittäessään esimerkiksi ITIL:n mukaisia järjestelmäkehityksen alalla kulloinkin sovellettavia parhaita käytäntöjä ja varmistaa järjestelmän korkean laadun hyödyntäen ajanmukaista teknologiaa tilaajan tarpeet huomioiden koko sopimuskauden ajan.
 - (f) Kokonaisjärjestelmä on yhteensopiva kulloinkin yleisesti käytössä olevien tiedonkäsittelyjärjestelmien kanssa ja tarjoaa avoimia rajapintoja, joiden välityksellä tilaaja voi integroida järjestelmän muihin käyttämiinsä tietojärjestelmiin.
 - (g) Kokonaisjärjestelmä on turvallinen sekä käytettävyydeltään korkealaatuinen ja yhtenäinen kokonaisuus.
 - (h) Kokonaisjärjestelmän volyymi ja sisältö skaalautuvat tilaajan tarpeiden mukaan.

- (i) Tilaaja käyttää kokonaisjärjestelmää ja siihen tallennettuja tietoja myös tutkimukseen ja tietojohtamiseen, ja järjestelmien tulee mahdollistaa tällainen tietojen toisiokäyttö myös jatkossa.

2.11 Esko-järjestelmät on todettu parhaaksi järjestelmäksi *Potilastietojärjestelmät lääkärin työvälineenä* -tutkimuksissa vuosina 2010, 2014, 2017 ja 2021, parhaaksi tietojärjestelmäksi THL:n suomalaisille sairaanhoitajille tekemässä tutkimuksessa vuonna 2020 sekä lähihoitajille tehdyssä tutkimuksessa vuonna 2022. Sopijapuolten yhteisenä tavoitteena on säilyttää Esko-järjestelmät sekä soveltuvien osin kokonaisjärjestelmä mahdollisimman käyttäjäystävällisenä myös jatkossa, ja ovat tältä osin sopineet mahdollisesta käyttäjäystävällisyysbonuksesta.

3 MÄÄRITELMÄT

3.1 Tässä sopimuksessa seuraavilla termeillä on niiden tässä kohdassa annettu merkitys, ellei jossain kohdassa ole nimenomaisesti toisin sovittu:

Esko-järjestelmä	kokonaisjärjestelmään kuuluvat osajärjestelmä, jonka [toimittaja] on kehittänyt (mukaan lukien kyseiseen osajärjestelmään mahdollisesti sisältyvät avoimen lähdekoodin tai kolmannen osapuolen ohjelmistokomponentit) ja joka on listattu Esko-järjestelmänä liitteessä [tuote- ja arkkitehtuurikuvaus]
infrastruktuuripalvelut	tämän sopimuksen ja jatkuvien palveluiden piiriin kuulumattomat, loppuasiakkaan kokonaisjärjestelmän ajamiseen tarvittava tuotantoympäristö ja testiympäristö, sisältäen niihin liittyvät laitteet, palvelinkapasiteetti (riippumatta palvelinten sijainnista), palvelinten ylläpito ja konfigurointi, tietoliikennepalvelut sekä työasemien hankinta ja tuki
ITIL	Information Technology Infrastructure Library, joka on kansainvälisesti tunnustettu kokoelma hyviä käytäntöjä tietotekniikkapalveluiden hallintaan ja johtamiseen
jatkuvat palvelut	toimittajan kiinteää kuukausimaksu vastaan tuottamat järjestelmän ylläpito-, tuotekehitys-, versiopäivitys- sekä tuki- ja koulutuspalvelut
JIT-ehdot	Julkisen hallinnon IT-hankintojen yleiset sopimusehdot (JIT 2025 – Yleiset ehdot), liite []
järjestelmä	kokonaisjärjestelmään sisältyvä osajärjestelmä, joka voi olla Esko-järjestelmä tai liitännäisjärjestelmä
kehittämissuunnitelma	toimittajan ylläpitämä Esko-järjestelmää ja kokonaisjärjestelmää koskeva kehittämissuunnitelma ja niihin perustuva tiekartta
kokonaisjärjestelmä	toimittajan tilaajalle toimittaman asiakas- ja potilastietojärjestelmäkokonaisuus, joka muodostuu Esko-järjestelmistä ja liitännäisjärjestelmistä
lainsäädäntö	Euroopan unionin lainsäädäntö ja kansallinen lainsäädäntö sekä niiden perusteella annetut alemmantasoiset säädökset ja viranomais määräykset
liitännäisjärjestelmä	kokonaisjärjestelmään sisältyvä osajärjestelmä, jonka [toimittaja] on hankkinut tilaajalle alihankkijalta tai muulta kolmannelta osapuolelta ja joka on listattu liitännäisjärjestelmänä liitteessä [tuote- ja arkkitehtuurikuvaus]

- 3.2 Yksikössä määriteltyjä termejä voidaan käyttää tilanteen mukaan myös monikossa ja monikossa määriteltyjä termejä yksikössä.
- 3.3 Lisäksi sovelletaan JIT-ehtojen tai kuhunkin palveluun sovellettavien Erityisehtojen määritelmiä, ellei kohdassa 3.1 ole annettu niistä poikkeavaa määritelmää.

4 SOPIMUKSEN RAKENNE

- 4.1 Tämä sopimus muodostuu tästä sopimusasiakirjasta ja seuraavista liitteistä:

Liite []	Henkilötietojen käsittelyn ehdot
Liite []	Tietoturvaliite
Liite []	Palvelutasoliite
Liite []	Hinnasto
Liite []	Tuote- ja arkkitehtuurikuvaus [tekninen liite, valmistelussa]
Liite []	Muutoshallinta [tekninen liite, valmistelussa]
Liite []	Kehittämissuunnitelma [lisätään voittaneesta tarjouksesta]
Liite []	Erityisehtoja palveluista (JIT 2025 – Palvelut)
Liite []	Julkisen hallinnon IT-hankintojen yleiset sopimusehdot (JIT 2025 – Yleiset ehdot)
Liite []	Jatkuvien palvelujen raportit [tekninen liite, valmistelussa]
Liite []	Avainhenkilöt [lisätään allekirjoituksen yhteydessä]
Liite []	Infrastruktuuripalvelujen tekniset vaatimukset [tekninen liite, valmistelussa]

- 4.2 Sopimusta tulee tulkita kokonaisuutena, jossa sopimusasiakirjat täydentävät toisiaan. Mikäli tämän sopimusasiakirjan ja/tai sen liitteiden välillä on ristiriitaa, sovelletaan ensisijaisesti tätä sopimusasiakirjaa ja sen jälkeen sen liitteitä yllä mainitussa numerojärjestyksessä pienimmästä suurimpaan, ellei jossain kohdassa ole nimenomaisesti toisin sovittu.
- 4.3 Tilaaja ja toimittaja ovat sopineet henkilötietojen käsittelyä koskevista ehdoista liitteessä *[henkilötietojen käsittelyn ehdot]*, Kyseiset ehdot liitteineen ovat ensisijaisia verrattuna tähän sopimukseen siltä osin kuin kyse on tietosuojaan alaan kuuluvasta asiasta. Toimittaja toteuttaa henkilötietojen käsittelyä koskevien ehtojen mukaiset tietosuojaan liittyvät velvollisuudet ilman eri veloitusta.

5 SOPIMUKSEEN SISÄLTYVÄT JATKUVAT PALVELUT

5.1 Yleistä

- 5.1.1 Tämän sopimuksen mukaisiin jatkuihin palveluihin sisältyvät toimittajan tuottamat kokonaisjärjestelmää koskevat ylläpito-, tuotekehitys-, versiopäivitys- sekä tuki- ja koulutuspalvelut. Jatkuvien palvelujen sisältöä on kuvattu tarkemmin tässä luvussa.
- 5.1.2 Toimittaja kokoaa ja toimittaa tilaajalle kuukausittain liitteessä *[jatkuvien palvelujen raportit]* sovitut jatkuvien palvelujen raportit.
- 5.1.3 Sopijapuolten vastuita eri tehtäviin liittyen on kuvattu sopimuksen liitteissä ja niiden RACI-taulukoissa.
- 5.1.4 Varsinaisten käyttötarkoitustensa lisäksi kokonaisjärjestelmän on mahdollistettava tilaajan nimeämille käyttäjille ilman erillistä veloitusta ja ilman aiheetonta viivytystä pääsy järjestelmien

sisältämiin tietoihin ja Esko-tietojärjestelmään sisältyvään tietoaltaaseen sekä tilaajan pyynnöstä toimitettava tilaajan pyytämät tiedot tilaajan omaan tietoaltaaseen tai muuhun järjestelmään tutkimus- ja tietojohdantarkoituksessa tehtäviä tietohakuja ja -poimintoja ja muuta tiedon toisiokäyttöä varten sosiaali- ja terveystietojen toissijaista käyttöä koskevan lainsäädännön mukaisesti. Tämän kohdan mukainen käyttö on huomioitava kaikissa tämän sopimuksen mukaisissa jatkuvissa palveluissa.

5.1.5 Kaikki tässä kohdassa 5 tarkoitetut palvelut ja toimenpiteet sekä kaikki niiden toteuttamiseksi tarvittavat osatoimenpiteet, materiaalit ja muut tarpeelliset osatoimet sisältyvät kohdan 12.1.1 mukaiseen hintaan.

5.2 Ylläpito

5.2.1 Ylläpitoon kuuluvat kokonaisjärjestelmään liittyvien palvelupyyntöjen hallinta, muutosten hallinta sekä häiriön- ja ongelmanhallinta, kuten ohjelmistovirheiden selvittäminen ja korjaaminen. Siltä osin kuin liitännäisjärjestelmän häiriö tai ongelma ei ole toimittajan korjattavissa, toimittaja on yhteydessä liitännäisjärjestelmän toimittaneeseen alihankkijaan kyseisen häiriön tai ongelman selvittämiseksi ja korjaamiseksi.

5.2.2 Ylläpitoon kuuluu myös tilaajan avustaminen ohjelmistovirheestä johtuvien tietosisältöjen virheiden korjaamisessa tai tietojen palauttamisessa viimeisimmästä varmuuskopioista. Selvyyden vuoksi todetaan, että kokonaisjärjestelmän ja sen sisällön varmuuskopiointi eivät kuitenkaan kuulu tämän sopimuksen piiriin, vaan siitä huolehtii tilaajan infrastruktuuripalvelun tarjoaja.

5.2.3 Ylläpitoon kuuluu lisäksi, että toimittaja varmistaa järjestelmien olevan niitä koskevien kulloinkin voimassa olevien sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelyä koskevan lainsäädännön ja lääkinnällisiä laitteita koskevan lainsäädännön vaatimusten mukaisia.

5.2.4 Ylläpitoon ja kohdan 12.1.1 mukaiseen kiinteään hintaan sisältyy myös kaikki kokonaisjärjestelmää koskevat lisenssit, eikä toimittajalla ole oikeutta periä erillisiä lisenssimaksuja, ellei jonkin järjestelmän osalta ole nimenomaisesti toisin sovittu.

5.3 Tuotekehitys

5.3.1 Toimittaja edelleenkehittää Esko-järjestelmiä ja niistä muodostuvaa osakokonaisuutta aktiivisesti parantamalla järjestelmien olemassa olevia ominaisuuksia ja toiminnallisuuksia sekä lisäämällä uusia ominaisuuksia ja toiminnallisuuksia, joilla voidaan esimerkiksi parantaa järjestelmän toimivuutta, kattavuutta tai skaalautuvuutta. Sopimuksen kohteeseen sisältyvän kehittämisen piiriin kuuluvat lähtökohtaisesti kaikki toimittajan järjestelmään kehittämät parannellut ja uudet ominaisuudet ja toiminnallisuudet, jotka koskevat useampaa kuin yhtä toimittajan asiakasta.

5.3.2 Rajoittamatta edellä kohdassa 5.3.1 yleisesti mainittua, tämän sopimuksen mukaiseen tuotekehitykseen kuuluvat kaikissa tapauksissa Esko-järjestelmiin liittyvän lainsäädännön aiheuttamien muutosten, tietoturvapäivitysten ja yleisestä teknologian kehittymisestä (esimerkiksi käyttöjärjestelmien, selainten sekä palvelin- ja tietokantaohjelmistojen kehittyminen) aiheutuvien päivitysten toteuttaminen sekä järjestelmän omien integraatorajapintojen ylläpito ja kehittäminen ilman erillistä tilausta.

5.3.3 Mikäli Esko-järjestelmiin liittyvän lainsäädännön aiheuttama muu kuin kohdassa 16.2 tarkoitettu merkittävä muutos, joka tulee voimaan aikaisintaan [neljäntenä] sopimusvuonna tämän sopimuksen voimaantulosta ja jota sopijapuolet eivät ole sopimuksen tekohetkellä voineet kohtuudella ennakoida ("**lainsäädäntöperusteinen muutos**"), aiheuttaa järjestelmään merkittäviä muutostarpeita, sopijapuolet voivat sopia kyseisen muutoksen aiheuttaman kehitystyön korvaamisesta toimittajalle tai hinnanmuutoksesta muutoshallintaliitteessä (liite [muutoshallinta]) sovitulla tavalla. Tässä kohdassa tarkoitettu lainsäädännön aiheuttama merkittävä muutos voi liittyä esimerkiksi hyvinvointialueiden palveluiden järjestämisvastuisiin tai järjestä-

mistapaan. Sen sijaan esimerkiksi asiakas- ja potilastietojärjestelmiä ja niihin tehtäviä kirjauksia yleisesti koskevan lainsäädännön tai yleisesti henkilötietojen käsittelyä koskevat muutokset eivät oikeuta toimittajaa tämän kohdan mukaiseen lisäkorvaukseen tai hinnanmuutokseen, vaan näiden katsotaan kuuluvan toimittajan yleisen tuotekehitysvastuun piiriin. Tässä kohdassa tarkoitetuksi merkittäväksi muutostarpeeksi katsotaan muutostarve, jonka kyseisestä lainsäädäntöperusteisesta muutoksesta suoraan aiheutuva toimittajan kehitystyö ylittää 10 000 henkilötyötuntia. Selvyyden vuoksi todetaan, että toimittaja voi toteuttaa tällaisen muutoksen myös liitännäisjärjestelmien avulla. Mikäli tässä kohdassa tarkoitettu säädösperusteinen muutos tulee voimaan [kolmen ensimmäisen sopimusvuoden aikana tämän sopimuksen voimaantulosta, ei toimittajalla ole oikeutta lisäkorvaukseen tai hinnanmuutokseen. Tästä kohdasta johtuvien lisäkorvausten tai hinnanmuutosten yhteismäärä ei voi ylittää 7,5 prosenttia kohdan 12.1.1 mukaisesta sopimuksen tekohetken kokonaishinnasta sopimusvuosien 4–7 aikana eikä 15 prosenttia sopimusvuosien 8–10 aikana. Kymmenennen sopimusvuoden jälkeen tästä kohdasta johtuvien lisäkorvausten tai hinnanmuutosten yhteismäärä voi olla enintään 2,5 prosenttia vuodessa verrattuna edellisen sopimusvuoden kokonaishintaan.

- 5.3.4 Toimittaja ylläpitää liitteenä [*kehittämissuunnitelma*] olevaan alustavaan kehittämissuunnitelmaan perustuvaa Esko-järjestelmien jatkuvaa kehittämissuunnitelmaa sekä kokonaisjärjestelmää koskevaa suunnitelmaa ja niistä muodostettua tiekarttaa (*roadmap*) (yhdessä "**kehittämissuunnitelma**"). Kehittämissuunnitelman tulee sisältää myös toimittajan alustavat suunnitelmat kohdassa 6 tarkoitettujen korvaamisten osalta. Tuotekehityksen piiriin kuuluu myös kokonaisjärjestelmän versionhallinta.
- 5.3.5 Tuotekehitys ei saa vaikuttaa heikentävästi tilaajalle tarjottavan kokonaisjärjestelmän toimivuuteen, käytettävyyteen tai laatuun. Mikäli uusi ominaisuus tai toiminnallisuus aiheuttaa muutostarpeita toimittajan tilaajalle aiemmin toimittamiin järjestelmän osiin, toimittajan on toteutettava tällaiset muutokset ilman erillistä veloitusta.
- 5.3.6 Toimittaja ei saa kiertää tämän sopimuksen mukaisia tuotekehitysvelvoitteitaan keinotekoisilla järjestelyillä. Jos toimittaja esimerkiksi toteuttaa Esko-järjestelmään liittyvää tuotekehitystä muun konserniyhtiönsä tai kolmannen osapuolen nimissä taikka rekisteröimällä tai siirtämällä tuotekehityksen tuloksiin liittyviä oikeuksia muun konserniyhtiönsä tai kolmannen osapuolen nimiin, myös näin toteutettu kehitys katsotaan kuuluvan tämän sopimuksen mukaiseen järjestelmän kehittämiseen. Näin ollen esimerkiksi kaikki Esko-järjestelmään liittyvät parannukset, uudet ominaisuudet ja toiminnallisuudet, jotka koskevat useampaa kuin yhtä toimittajan asiakasta, katsotaan kuuluviksi tämän sopimuksen mukaiseen tuotekehitykseen riippumatta siitä, minkä toimittajan konserniin kuuluvan yhtiön nimissä ne toteutetaan tai julkaistaan.
- 5.3.7 Järjestelmän kehitystä ei katsota JIT-ehtojen kohdan 9 mukaiseksi toimituksen muutokseksi.
- 5.3.8 Tilaja osallistuu omalta osaltaan Esko-järjestelmien sekä siltä osin kuin kyse on toimittajan tekemästä jatkokehityksestä, muiden kokonaisjärjestelmän osien kehitykseen. Tilajan osallistuminen toteutetaan ensisijaisesti kohdassa 8 tarkoitettujen ohjausryhmän, sekä taktisen ja operatiivisen yhteistyöryhmän toiminnan kautta. Lisäksi toimittaja voi omalla kustannuksellaan halutessaan kutsua koolle ja fasilitoida esimerkiksi kehitystyöpajoja, joihin tilaaja pyrkii lähettämään omat edustajansa, jotka edustavat kyseessä olevaa järjestelmää käyttäviä tilaajan organisaatioon kuuluvia ammattihenkilöitä.
- 5.3.9 Kohdan 12.1.1 mukaiseen hintaan sisältyy liitteessä [*hinnasto*] sovittu tilaajan kiinteän suuruisen kehittämisosuus ("**kehittämispalkkio**"), jonka tarkoituksena on mahdollistaa tilaajan kehitystoiveiden priorisointi osana toimittajan kehittämisvelvoitteita. Sopijapuolet sopivat vuosittain kohdan 8.4 mukaisessa strategisessa ohjausryhmässä, minkä tilaajan haluamien toiminnallisuuksien kehittämiseen kehittämis-palkkio käytetään. Mikäli sopijapuolet eivät pysty sopimaan kehittämis-palkkion käyttämisestä, tilaajalla on oikeus pidättäytyä maksamasta kehittämis-palkkiota. Kehittämis-palkkiota maksetaan, kun ohjausryhmä on hyväksynyt kehittämis-palkkiolla toteutetun toiminnallisuuden tehdyksi. Selvyyden vuoksi todetaan, että kehittämis-palkkio tai sen vuosittain sovittavat käyttökohteet eivät miltei osin rajoita toimittajan tässä kohdassa 5.3 tai muualla sopimuksessa sovittuja kehittämisvelvollisuuksia. Kehittämis-palkkiolla toteutetun kehittämisen lopputuotos tulee osaksi kokonaisjärjestelmää, eikä se muodosta JIT-ehtojen

kohdan 9 mukaista toimituksen muutosta. Mikäli jotain osaa kehittämispalkkiosta ei jonain vuonna täysimääräisesti käytetä, siirtyy käyttämätön osa käytettäväksi tulevina vuosina.

5.4 Versiopäivitykset

- 5.4.1 Toimittajan on tarjottava tilaajalle kaikkia tuotekehityksen myötä syntyneitä Esko-järjestelmän ajantasaisia versio päivityksiä sekä liitännäisjärjestelmän toimittaneen kolmannen osapuolen julkaisemia versio päivityksiä.
- 5.4.2 Toimittaja ilmoittaa versio päivityksistä sekä toimittaa ja asentaa sovellusversiot liitteessä [*muutoshallinta*] kuvatun muutoshallintaprosessien mukaisesti.
- 5.4.3 Tilaaajalla on oikeus olla ottamatta versio päivityksiä käyttöön. Mikäli versio päivitys on toimittajan käsityksen mukaan välttämätön esimerkiksi tietoturva haavoittuvuuden korjaamiseksi tai taustajärjestelmän osan elinkaaren päättymisen takia, toimittajan on ilmoitettava tästä tilaajalle. Mikäli tilaaja ei tästä huolimatta ota versio päivitystä käyttöön ilman perusteltua ja painavaa syytä, toimittajan katsotaan kuitenkin täyttäneen ne sopimuksen mukaiset velvoitteet, jotka toimittaja olisi täyttänyt versio päivityksen tarjoamalla.

5.5 Tuki- ja koulutuspalvelut

- 5.5.1 Toimittaja vastaa Esko-järjestelmien yleisestä dokumentaatiosta ja ohjeista. Liitännäisjärjestelmien osalta toimittaja vastaa mahdollisten tilaajalle tehtyjen mukautusten dokumentaatiosta ja ohjeista sekä alihankkijoiden tekemien dokumentaatiopäivitysten välittämisestä tilaajalle. Tilaaajalla on oikeus muokata dokumentaatiota ja ohjeita omaan sisäiseen käyttöönsä tai soveltaa niitä omien ohjeidensa tekemisessä. Dokumentaatio ja ohjeet kootaan toimittajan ylläpitämään asiakasportaaliin, ellei nimenomaisesti toisin sovita.
- 5.5.2 Toimittaja vastaa tilaajan pääkäyttäjien koulutusmateriaalin ylläpitämisestä sekä pääkäyttäjien kouluttamisesta ja päivitettyjen ohjeiden laatimisesta. Pääkäyttäjäkoulutuksia on järjestettävä aina, kun minkä tahansa järjestelmän tuotantoversioon on tulossa merkittäviä päivityksiä. Koulutusmateriaali ja ohjeet on laadittava ja koulutuksen pidettävä suomen kielellä, elleivät sopijapuolet nimenomaisesti toisin sovi.
- 5.5.3 Toimittaja vastaa tilaajan pääkäyttäjille annettavasta sovellustuesta ja teknisestä tuesta. Häiriönhallintaan, ongelmanhallintaan ja muiden palvelupyyntöjen hallintaan käytetään liitteessä [*palvelutasoliite*] kuvattua vakioitua tukimallia, jossa häiriöilmoitukset ja palvelupyynnot vastaanotetaan tiketteinä. Toimittajan tukipalvelu seuraa häiriöiden ja ongelmien ratkaisun sekä palvelupyyntöjen toteutuksen tilannetta. Toimittajan on monitoimittajaympäristössä osallistuttava omalta osaltaan häiriön- ja ongelmanhallintaan niin kauan, kunnes tilanne on ratkaistu.
- 5.5.4 Tilaaaja vastaa muiden käyttäjiensä kuin pääkäyttäjien kouluttamisesta sekä heidän tukipalveluistaan, ellei nimenomaisesti ole toisin sovittu.

5.6 Palvelutasot

- 5.6.1 Kokonaisjärjestelmän on oltava tilaajan käytössä jatkuvasti lukuun ottamatta toimittajan etukäteen ilmoittamia kohtuullisia suunniteltuja käyttökatkoja siten kuin palvelutasoliitteessä on tarkemmin sovittu.
- 5.6.2 Palvelutasoista ja niihin liittyvistä hyvityksistä on sovittu liitteessä [*palvelutasoliite*].

6 JÄRJESTELMÄN TAI TOIMINNALLISUUDEN KORVAAMINEN

- 6.1 Toimittajalla on oikeus korvata liitännäisjärjestelmä sellaisella omalla järjestelmällään, joka vastaa kaikilta olennaisilta osin liitteessä [*tuote- ja arkkitehtuurikuvaus*] määriteltyjä vaatimuksia. Toimittaja voi korvata liitännäisjärjestelmän kohdasta 10.2 poiketen myös kokonaispalve-

lumalliin perustuvalla järjestelmällä, jossa toimittaja vastaa kyseisen liitännäisjärjestelmän jatkuvista palveluista ja lisäksi siihen liittyvistä infrastruktuuripalveluista, jos tilaaja antaa tälle etukäteen nimenomaisen suostumuksensa. Tällaisessa tilanteessa liitännäisjärjestelmään sovelletaan JIT 2025 – Palvelut -ehtojen sijasta erityisehtoja tietoverkon välityksellä toimitettavista palveluista (JIT 2025 – Palvelut verkon kautta) ja lisäksi sopijapuolet sitoutuvat neuvoteltamaan tarvittavista kohtuullisista muutoksista tuote- ja arkkitehtuurikuvaukseen, palvelutoliitteeseen ja henkilötietojen käsittelyn ehtoihin kuitenkin niin, että tilaajan asema ei voi muuttosten takia huonontua.

- 6.2 Sen jälkeen, kun Esko-järjestelmien käyttöönotto on kokonaisuudessaan valmis liitteen [tuote- ja arkkitehtuurikuvaus] mukaisesti, toimittajalla on oikeus tehdä Esko-järjestelmiin sellaisia muutoksia, joissa Esko-järjestelmän yksittäisiä toiminnallisuuksia korvataan toimittajan tai sen konserniyhtiön muiden asiakas- ja potilastietojärjestelmien vastaavilla toiminnallisuuksilla edellyttäen, että ne vastaavat kaikilta olennaisilta osin liitteessä [tuote- ja arkkitehtuurikuvaus] määritellyjä vaatimuksia. Toimittajalla ei ole oikeutta korvata Esko-järjestelmää kokonaisuudessaan tai olennaisilta osin (mukaan lukien useiden yksittäisten toiminnallisuuksien korvaaminen siten, että kyseiset korvaamiset yhdessä aiheuttaisivat olennaisen muutoksen Esko-järjestelmään) ilman tilaajan kirjallisesti antamaa nimenomaista suostumusta. Ennen kuin Esko-järjestelmien käyttöönotto on kokonaisuudessaan valmis, toimittajalla on oikeus korvata yksittäinen toiminnallisuus ainoastaan tilaajan kirjallisesti antamalla nimenomaisella suostumuksella.
- 6.3 Toimittajan on ilmoitettava aikomuksestaan tehdä kohdan 6.1 mukainen liitännäisjärjestelmän korvaaminen tai kohdan 6.2 mukainen Esko-järjestelmän yksittäisen toiminnallisuuden korvaaminen tilaajalle hyvissä ajoin sekä laadittava ja hyväksyttävä korvaamista koskeva projektisuunnitelma tilaajalla hyvissä ajoin. Toimittajan on lisäksi päivitettävä projektisuunnitelmaa aktiivisesti koko korvaamista koskevan projektin ajan, ja hyväksyttävä sen muutokset tilaajalla. Liitännäisjärjestelmien osalta ilmoitus on tehtävä joka tapauksessa viimeistään [yhdeksän (9)] kuukautta ja projektisuunnitelma hyväksyttävä viimeistään [kuusi (6)] kuukautta ennen korvaamisen aiottua ajankohtaa. Esko-järjestelmän yksittäisen toiminnallisuuden osalta ilmoitus on tehtävä joka tapauksessa viimeistään [neljä (4)] kuukautta ja projektisuunnitelma hyväksyttävä viimeistään [kolme (3)] kuukautta ennen korvaamisen aiottua ajankohtaa.
- 6.4 Siltä osin kuin liitännäisjärjestelmää ei ole vielä käyttöönotettu, toimittajalla on oikeus tehdä kohdan 6.1 mukainen korvaaminen noudattamatta kohdan 6.3 mukaisia määräaikoja. Toimittajan on kuitenkin informoitava tilaajaa aikomuksestaan ilman aiheetonta viivytystä.
- 6.5 Toimittaja vastaa yksin kaikista aiemman järjestelmän tai toiminnallisuuden alasajoon, uuden järjestelmän tai toiminnallisuuden käyttöönottoon, uuden järjestelmän tai toiminnallisuuden kouluttamiseen ja muista korvaamiseen liittyvistä kustannuksista, mukaan lukien mahdolliset tarpeelliset muutokset kyseessä olevaan järjestelmään, muihin järjestelmiin, kokonaisjärjestelmään taikka järjestelmien välisiin tai niihin liittyviin integraatioihin, elleivät sopijapuolet nimenomaisesti toisin sovi. Toimittajan kustannusvastuu koskee myös tilaajalle korvaamisesta aiheutuvia välittömiä kustannuksia, joista tilaaja on ilmoittanut toimittajalle (i) projektisuunnitelman tai sen muutoksen hyväksyessään, tai (ii) siltä osin kuin kustannusta ei hyväksymisen yhteydessä ollut mahdollista ilmoittaa, ennen niiden syntymistä.
- 6.6 Toimittajan korvattua liitännäisjärjestelmän omalla järjestelmällään koskee kyseistä järjestelmää sen käyttöönotosta alkaen tämän sopimuksen mukaiset Esko-järjestelmää koskevat ehdot.

7 MUITA PALVELUITA KOSKEVAT SOPIMUKSET

- 7.1 Tilaaajan nimenomaisesta pyynnöstä sopijapuolet voivat sopia erillisellä toimitussopimuksella sellaisten kokonaan uusien kokonaisuuksien sisällyttämisestä osaksi kokonaisjärjestelmää, jotka eivät ole olleet tilaajan käytössä tämän sopimuksen tullessa voimaan ja jotka eivät ole osa kokonaisjärjestelmän normaalia tämän sopimuksen piiriin kuuluvaa kehittämistä.

- 7.2 Toimitussopimuksessa on määriteltävä toimituskokonaisuuden sisältö, toimitusprojektin hinta tai hinnoitteluperiaatteet, toimituksen kohteen mahdollinen vaikutus tämän sopimuksen mukaisten jatkuvien palveluiden hintaan, toimitussopimukseen sovellettavat JIT 2025 erityisehdot sekä muut toimitusta koskevat erityisehdot.
- 7.3 Toimitussopimukseen tulee soveltaa toimitussopimuksen kohteen mukaan ensisijaisesti jotain seuraavista JIT 2025 erityisehdoista (tai niiden julkaistuja päivitettyjä versioita):
- (a) Erityisehtoja tilaajan sovellushankinnoista muulla kuin avoimella lähdekoodilla (JIT 2025 – Tilaajan sovellukset ei-avoin)
 - (b) Erityisehdot tilaajan sovellushankinnoista avoimen lähdekoodin ehdoin (JIT 2025 – Tilaajan sovellukset avoin lähdekoodi)
 - (c) Erityisehtoja tietoverkon välityksellä käytettävistä palveluista (JIT 2025 – Palvelut verkon kautta)
- 7.4 Toimitussopimuksen kohde on suunniteltava ja toteutettava siten, että tilaajalla on missä tahansa vaiheessa myös toimituksen valmistuttua lopettaa toimituksen kohteen käyttö sovittuja irtisanomisaikoja noudattaen. Toimittajan on varmistettava, että toimitussopimuksen kohde on kohtuudella irrotettavissa kokonaisjärjestelmästä ja että tilaajan päättäessä lopettaa toimituksen kohteen käyttö tilaajalla on mahdollisuus jatkaa kokonaisjärjestelmän käyttöä kaikilta muilta osin vastaavalla tavalla kuin ennen toimituksen kohteen toteuttamista. Tilaajan lopettaessa toimituksen kohteen käytön myös toimituksen kohteen aiheuttama mahdollinen lisäys tämän sopimuksen mukaisten jatkuvien palveluiden hintaan poistuu.
- 7.5 Mikäli sopijapuolet tekevät tässä tarkoitetun toimitussopimuksen, sovelletaan siihen tämän sopimuksen ehtoja siltä osin kuin toimitussopimuksessa ei ole nimenomaisesti toisin sovittu. Sopijapuolet eivät voi kuitenkaan poiketa olennaisesti tässä sopimuksessa sovitusta.

8 YHTEISTYÖMALLI

8.1 Yleistä

- 8.1.1 Sopijapuolten yhteistyön tavoitteena on pitkäjänteinen yhteistyö sopimuksen tavoitteiden saavuttamiseksi. Tämä edellyttää sopijapuolilta avoimuutta, keskinäistä lojaliteettia, luottamusta sekä säännöllistä vuorovaikutusta sopimussuhteen toimivuuden takaamiseksi.
- 8.1.2 Sopijapuolen tulee tehdä kohtuullisessa ajassa päätökset, jotka ovat tarpeen sopimuksen toteuttamiseksi, sekä toteuttaa kaikki sen vastuulle kuuluvat toimenpiteet ja tehtävät tämän sopimuksen mukaisesti sekä asianmukaista huolellisuutta noudattaen.
- 8.1.3 Kumpikin sopijapuoli vastaa yhteistyömallin mukaisiin kokouksiin osallistumisesta ja muutoin yhteistyömallin toteuttamisesta aiheutuvista omista kustannuksistaan itse, ellei toisin ole nimenomaisesti kirjallisesti sovittu.
- 8.1.4 Kumpikin sopijapuoli nimeää omat edustajansa yhteistyöryhmiin. Toimittaja ylläpitää ilman erillistä lisäveloitusta luetteloja ryhmien kokoonpanosta. Kokoonpanot tarkistetaan kalenterivuositain.
- 8.1.5 Yhteistyöryhmien ja niissä käsiteltävien dokumenttien kieli on suomi, elleivät sopijapuolet tilannekohtaisesti toisin sosti.

8.2 Myötävaikutusvelvollisuus

- 8.2.1 Sopijapuolet sitoutuvat yhdessä myötävaikuttamaan sopimuksen kohteen ja sopimuksen tarkoituksen toteuttamiseen sellaisten tekijöiden osalta, jotka ovat sopijapuolen määrättävissä tai hallinnassa.
- 8.2.2 Sopijapuolen tulee käytettävissään olevin kohtuullisin keinoin avustaa myös toista sopijapuolta tämän sopimusvelvoitteiden täyttämiseksi sekä myötävaikuttaa sopimuksen tarkoituksen toteutumiseen. Sopijapuoli vastaa suhteessa omiin alihankkijoihinsa siitä, että myös nämä toimivat tämän mukaisesti.
- 8.2.3 Tilaajan ympäristö on monitoimittajaympäristö. Toimittaja sitoutuu tekemään yhteistyötä tilaajan muiden toimittajien kanssa. Toimittajalla ei ole oikeutta veloittaa yhteistyön tekemisestä, ellei tilaajan kanssa ole nimenomaisesti toisin sovittu.

8.3 Sopijapuolten kumppanuus

- 8.3.1 Toimittaja sitoutuu kohtelevaan tilaajaa kokonaisjärjestelmän osalta yhtenä sen prioriteetti-asiakkaistaan. Muiden sopimusvelvoitteidensa lisäksi toimittaja ilman erillistä kustannusta:
- (a) varmistaa, että tilaajalla on aina mahdollisuus käyttää järjestelmän viimeisintä, ajantasaista versiota,
 - (b) ylläpitää kehittämissuunnitelmaa, ja keskustelee sen sisällöstä tilaajan kanssa ohjausryhmässä ja taktisessa yhteistyöryhmässä sekä tarjoaa tilaajalle mahdollisuuden kommentoida kehittämissuunnitelmaa sekä esittää kokonaisjärjestelmään ja yksittäisiin järjestelmiin liittyviä kehitystarpeita ja -ideoita myös ryhmätyöskentelyn ulkopuolella, ja
 - (c) varmistaa, että tilaajalla on mahdollisuus keskustella suoraan Esko-järjestelmien kehitystiimiin tai -tiimeihin kuuluvien avainhenkilöiden kanssa kutsumalla nämä keskustelemaan ohjausryhmän taikka taktisen tai operatiivisen yhteistyöryhmän kokoukseen.
- 8.3.2 Vastineena prioriteettiassiakkuudestaan tilaaja antaa toimittajalle oikeuden käyttää tilaajaa referenssiassiakkuutenaan. Mahdolliset referenssit tekstit tulee hyväksyttäväksi tilaajalla ennen niiden käyttämistä. Tilaaja sitoutuu antamaan toimittajalle järjestelmää koskevia kehitysehdotuksia osana sopijapuolten välistä yhteistyötä.

8.4 Ohjausryhmä

- 8.4.1 Sopijapuolten yhteistyön ylin taso on strateginen. Strategisen tason yhteistyö tapahtuu sopijapuolten välisen ohjausryhmän välityksellä. Ohjausryhmä kokoontuu vähintään kaksi (2) kertaa kalenterivuodessa sekä tarpeen mukaan taktisen tai operatiivisen yhteistyöryhmän eskaloitua jokin asia ohjausryhmälle taikka jommankumman sopijapuolen kutsusta, joka on esitettävä viimeistään kahta (2) viikkoa ennen ehdotettua kokouksen ajankohtaa. Sopijapuolet pyrkivät sopimaan kokouksen ajankohdan ja paikan yhdessä. Mikäli ajankohdasta tai paikasta ei päästä sopuun, tilaaja voi viime kädessä määrätä kokouksen pidettäväksi tilaajan toimistolla aikaisintaan kahden (2) viikon päähän kutsusta sijoittuvalle arkipäivälle kello 8–16 välille.
- 8.4.2 Toimittaja laatii asialistan ja toimittaa sen tilaajalle hyväksyttäväksi. Mikäli sopijapuoli haluaa esittää ohjausryhmän asialistalle lisäkohtia, on tämä tehtävä viimeistään yksi (1) viikko ennen kokouksen sovittua tai määrättyä ajankohtaa. Kukin sopijapuoli valmistelelee itse asialistalle esittämiensä kohtien materiaalit.
- 8.4.3 Ohjausryhmän työskentelyyn osallistuvat toimittajan ja tilaajan johdon edustajat niin, että molemmilla sopijapuolilla on yhtä monta edustajaa. Ohjausryhmä voi päättää ohjausryhmän ulkopuolisten asiantuntijoiden kutsumisesta ohjausryhmään kuultaviksi. Ohjausryhmän kokouksista pidetään pöytäkirjaa.

8.4.4 Ohjausryhmän tehtävänä on:

- (a) suunnitella kokonaisjärjestelmän ja järjestelmien toiminnallisuuksien ja mahdollisten muiden palveluiden sisällön pitkän tähtäimen suunnittelun keskeiset suuntaviivat tiekartan muodostamiseksi,
- (b) keskustella sopijapuolten välisen yhteistyön toteutumisesta ja tulevaisuuden suuntaviivoista,
- (c) sopia käyttäjätyytyväisyysbonukseen oikeuttavasta tutkimuksesta sekä vahvistaa mahdollisen käyttäjätyytyväisyysbonuksen maksaminen ja sen suuruus,
- (d) sopia vuosittain, minkä tilaajan haluamien toiminnallisuuksien kehittämiseen kehittämispalkkio käytetään, sekä hyväksyä kehittämispalkkiolla toteutetut toiminnallisuudet tehdyiksi kehittämispalkkion maksamiseksi,
- (e) päättää, puoltaako ohjausryhmä muutoksia sopimusasiakirjoihin ennen mahdollisten sopimusmuutosten asettamista sopijapuolen asianmukaisen päätöksentekuelimen hyväksyttäväksi ja muutoksen allekirjoittamista, ja
- (f) neuvotella sopijapuolten välisistä mahdollisista erimielisyyksistä, joita ei pystytä ratkaisemaan osana operatiivista toimintaa tai muissa yhteistyöryhmissä.

8.4.5 Ohjausryhmän päätöksenteko toteutetaan seuraavin periaattein:

- (a) Esityslista ja esitysmateriaali toimitetaan viimeistään viikko ennen kokousta.
- (b) Päätökset tehdään enemmistöpäätöksinä, mutta sopijapuolet pyrkivät saavuttamaan yhteisymmärryksen päätettävistä asioista. Jos päätöstä ei pystytä neuvottelujenkaan jälkeen tekemään, sovelletaan kohdan 20 mukaista riidanratkaisumenettelyä.
- (c) Tilaajan edustaja toimii ohjausryhmän kokouksen puheenjohtajana.
- (d) Toimittajan edustaja toimii ohjausryhmän kokouksen sihteerinä pitäen pöytäkirjaa. Pöytäkirjaluonnos tulee toimittaa tilaajalle viimeistään viikon kuluessa kokouspäivästä.
- (e) Tilaajan tulee toimittaa tilaajalle huomionsa pöytäkirjaan viikon kuluessa pöytäkirjaluonnoksen vastaanottamispäivästä.
- (f) Vähintään yksi tilaajan ja toimittajan edustaja allekirjoittavat vahvistetun pöytäkirjan.

8.4.6 Sopijapuolten välisen ohjausryhmän lisäksi toimittaja voi organisoida erillisen toimittajan ja useiden asiakkaiden välisen asiakasohjausryhmän, jossa voidaan käsitellä järjestelmän tiekarttaa useamman osapuolen kesken. Tällaisessa yhteisessä asiakasohjausryhmässä ei voida käsitellä puhtaasti tilaajan ja toimittajan väliseen suhteeseen liittyviä asioita.

8.5 Taktinen yhteistyöryhmä

8.5.1 Taktisen tason yhteistyö on luonteeltaan informaation jakamista tilaajan strategisten ja taktisten linjausten tukemiseksi. Taktinen yhteistyöryhmä kokoontuu vähintään neljä (4) kertaa kalenterivuodessa. Elleivät sopijapuolet toisin sovi, yhteistyöryhmän kokous järjestetään tilaajan toimistolla. Taktisen yhteistyöryhmän työskentelyyn osallistuvat toimittajan ja tilaajan edustajat, jotka ovat niiden johtoa tai asiantuntijoita.

8.5.2 Taktisen yhteistyöryhmän tehtävänä on varmistaa sopijapuolten sitoutuminen kehittämispalkkiolla toteutettavien toiminnallisuuksien ja tiekartan toteuttamiseen esimerkiksi käsittelemällä

suunnitelmien ja niiden toteuttamisen tilanne sekä muut lähiajan ja pitkän tähtäimen kehittämisen suunnitelmat sekä keskustelemalla kehittämispalkkiolla toteutettavien toiminnallisuuksien ja tiekartassa määritettyjen suunnitelmien priorisointitarpeista.

- 8.5.3 Kehittämispalkkiolla toteutettavaksi aiottujen toiminnallisuuksien osalta taktinen yhteistyöryhmä pyrkii yhteistyössä laatimaan ohjausryhmän käsittelyä varten esityksen, jossa kuvataan kehitettävä toiminnallisuus, kehityksen vaatimat henkilöresurssit, kehityksen alustava aikataulu sekä kehittämiseen käytettävä osuus kehittämispalkkiosta.
- 8.5.4 Lisäksi taktinen yhteistyöryhmä käsittelee palvelutasojen toteutumiset sekä hyväksyy toteutuneet palvelutasot ja mahdolliset palvelutasosanktiot.
- 8.5.5 Taktinen yhteistyöryhmä pyrkii keskusteluissa siihen, että sopijapuolilla on yhteisymmärrys käsiteltävissä asioissa. Mikäli taktisessa yhteistyöryhmässä nousee asioita, joista ei päästä yhteisymmärrykseen äänestämättä, eskaloidaan erimielisyyden kohteena olevat asiat ohjausryhmän käsiteltäväksi.
- 8.5.6 Toimittaja pitää taktisen yhteistyöryhmän kokouksista muistiota, jonka se toimittaa tilaajalle kommentoitavaksi. Muistiota ei allekirjoiteta eikä siinä voida tehdä sopijapuolia sitovia päätöksiä tai tahdonilmauksia, vaan tarkoitus on dokumentoida keskustellut asiat ja niitä koskevat yhteisymmärrykset.

8.6 Operatiivinen yhteistyöryhmä

- 8.6.1 Operatiivisen tason yhteistyö on luonteeltaan ensisijaisesti informaation jakamista, ja se tapahtuu sopijapuolten operatiivisessa yhteistyöryhmässä. Yhteistyöryhmä kokoontuu vähintään kuusi (6) kertaa kalenterivuodessa. Elleivät sopijapuolet toisin sovi, yhteistyöryhmän kokous järjestetään tilaajan toimistolla. Operatiivisen yhteistyöryhmän työskentelyyn osallistuvat toimittajan ja tilaajan edustajat, joita voivat olla esimerkiksi tilaajan edustajat, toimittajan projekti- tai palvelupäälliköt sekä tarvittavat asiantuntijat. Operatiivisen yhteistyöryhmän kokoonpano voi vaihdella käsiteltävien asioiden mukaan. Sopijapuolet voivat sopia myös tilaajan infrastruktuuripalvelun toimittajan edustajan tai toimittajan alihankkijoiden edustajien osallistumisesta operatiivisen yhteistyöryhmän kokoukseen, jos sille on kokouksen sisällön kannalta tarve.
- 8.6.2 Operatiivisen yhteistyöryhmän tehtävänä on:
- (a) seurata palvelutasoa ja jatkuvan palvelun laatua,
 - (b) seurata kokonaisjärjestelmän ajantasaisuutta tuotantoympäristössä,
 - (c) seurata kehittämispalkkiolla toteutettavien kehitystoimenpiteiden ja muiden mahdollisten toimitusten etenemistä,
 - (d) koordinoida tarvittaessa korjaavia toimenpiteitä,
 - (e) varmistaa sopijapuolten hyvä yhteistyö,
 - (f) eskaloida tarvittaessa erimielisyydet ja merkittävät poikkeamat strategiselle tasolle, ja
 - (g) varmistaa, että mahdollisilla toimituksilla sekä palvelulla on onnistumisen edellytykset ja tarkoituksenmukaiset resurssit.
- 8.6.3 Operatiivinen yhteistyöryhmä pyrkii keskusteluissa siihen, että sopijapuolilla on yhteisymmärrys käsiteltävissä asioissa. Mikäli operatiivisessa yhteistyöryhmässä nousee asioita, joista ei päästä yhteisymmärrykseen äänestämättä, eskaloidaan erimielisyyden kohteena olevat asiat ohjausryhmän käsiteltäväksi.

8.6.4 Toimittaja pitää operatiivisen yhteistyöryhmän kokouksista epävirallista muistiota, jonka se toimittaa tilaajalle kommentoitavaksi. Muistiota ei allekirjoiteta eikä siinä voida tehdä sopijapuolia sitovia päätöksiä tai tahdonilmauksia, vaan tarkoitus on dokumentoida keskustellut asiat ja niitä koskevat yhteisymmärrykset.

8.7 Avainhenkilöt

8.7.1 Liitteessä [*avainhenkilöt*] on nimetty toimittajan avainhenkilöt, joka vastaavat tilaajan asiakkuudesta tai ovat keskeisessä roolissa kokonaisjärjestelmän tai jonkin Esko-järjestelmän ylläpidossa ja kehittämisessä. Liitteessä on lisäksi tiivis kuvaus heidän roolistaan ja työskentelypaikkansa.³

8.7.2 Viiden (5) ensimmäisen vuoden ajan tämän sopimuksen voimaantulosta alkaen Toimittaja voi vaihtaa kunkin avainhenkilön enintään kerran minkä tahansa 12 kuukauden tarkastelujakson aikana. Toimittaja ei voi vaihtaa kuitenkaan yli yhtä kolmasosaa kaikista nimetyistä avainhenkilöistä yhden kalenterivuoden aikana. Tilaaja voi toimittajan pyynnöstä antaa suostumuksensa avainhenkilön vaihtamiseen tässä kohdassa sovitusta poikkeavasti.

8.7.3 Edellä mainitusta poiketen toimittaja voi vaihtaa yksittäisen avainhenkilön, mikäli avainhenkilö ei ole enää toimittajan palveluksessa, on poissa työstä katkeamatta yli kuuden (6) viikon ajan tai muusta vastaavanlaisesta syystä, johon toimittaja ei voi vaikuttaa.

8.7.4 Tilaajan tulee hyväksyä uusi avainhenkilö. Uuden avainhenkilön on vastattava osaamiseltaan ja kokemukseltaan korvattavaa avainhenkilöä, elleivät sopijapuolet toisin sovi. Riittävän osan avainhenkilöistä tulee sopijapuolten yhteistyön mahdollistamiseksi työskennellä tilaajan toimialueella. Jos tilaaja ei hyväksy uutta avainhenkilöä, on sen esitettävä hyväksymättä jättämiselle perusteltu syy ja toimittajan tulee esittää tämän tilalle korvaava uusi avainhenkilö. Selvyyden vuoksi todetaan, että uuden avainhenkilön perehdyttäminen roolinsa tapahtuu toimittajan omalla kustannuksella.

9 TOIMITTAJAN VELVOLLISUUDET

9.1 Toimittaja vastaa kokonaisjärjestelmän saatavilla pitämisestä, ylläpidosta, ja dokumentaation tuottamisesta sekä Esko-järjestelmien kehittämisestä siten kuin tässä sopimuksessa tarkemmin määrätään.

9.2 Toimittaja vastaa siitä, että kokonaisjärjestelmä vastaa vähintään liitteessä [*tuote- ja arkkitehtuurikuvaus*] sovittuja tuote- ja arkkitehtuurikuvauksia.

9.3 Kokonaisvastuullisena toimittajana toimittaja vastaa muiden asioiden ohella:

- (a) siitä, että kokonaisjärjestelmään tehtävät muutokset ja jatkokehityksen tulokset vastaavat sovittuja vaatimusmäärittelyjä sekä palvelu-, tuote- ja arkkitehtuurikuvauksia,
- (b) riittävästä resurssoinnista kokonaisjärjestelmän ylläpitämiseksi ja Esko-järjestelmien kehittämiseksi sekä muutoin tämän sopimuksen täyttämiseksi,
- (c) toimittajaa koskevien viranomaismääräysten ja ohjeiden noudattamisesta sekä oman toimintansa lainmukaisuudesta,
- (d) toimittajan vastuulla olevista viranomaisilmoituksista,

³ **Kommentti sopimusluonnokseen:** Avainhenkilöt pyritään sopimaan ostajan kanssa yhdessä. Viimekädessä tilaajalla on oikeus nimetä enintään [9] avainhenkilöä Esko Systemsin työntekijöistä ja ostajan suostumuksella ostajan työntekijöistä sopimuksen allekirjoituksen yhteydessä.

- (e) kokonaisjärjestelmän asianmukaisesta dokumentoinnin päivittämisestä niin, että tilaajalla on mahdollisuus omalta osaltaan käyttää sitä ja tilaajan muilla toimittajilla on mahdollisuus kytkeytyä kuhunkin järjestelmään toimittajan omasta toiminnasta riippumatta käyttäen järjestelmän standardeja rajapintoja,
- (f) sovitun mallin mukaisesti yhteistyöstä tilaajan muiden palvelutoimittajien kanssa,
- (g) toimittajayhteistyöstä omien toimittajiensa ja alihankkijoidensa osalta,
- (h) oman ja henkilöstönsä osaamisen kehittamisestä ja ylläpidosta,
- (i) omista palveluprosesseistaan ja tuotekehitysprosesseistaan sekä niiden kehittamisestä, ja
- (j) laadunhallinnasta ja laatujärjestelmän ylläpidosta.

- 9.4 Toimittajan on tiedotettava tilaajaa viipymättä, mikäli toimittajan toiminnassa tai organisaatiossa tapahtuu sellaisia muutoksia, joilla voi olla vaikutusta kokonaisjärjestelmän tai yksittäisen järjestelmän ja niihin liittyvien palvelujen tuottamiseen taikka tämän sopimuksen täyttämiseen tai mikäli toimittaja havaitsee tilaajan toiminnassa kokonaisjärjestelmän tai yksittäisen järjestelmän tai niihin liittyvien palvelujen tuottamisen taikka tämän sopimuksen täyttämisen mahdollisesti estäviä asioita, puutteita tai viivästymisiä.
- 9.5 Mikäli toimittaja havaitsee infrastruktuuripalvelun toimittajan toiminnassa puutteellisuuksia tai virheellisyyksiä, toimittaja raportoi ilman aiheetonta viivästystä kirjallisesti havaintonsa tilaajalle.
- 9.6 Toimittaja vastaa omien ja henkilökuntansa käyttämien työvälineiden sekä lisenssien ja käyttöoikeuksien kustannuksista. Toimittaja vastaa myös työkalujen käytön koulutuskustannuksista omille työntekijöilleen tai alihankkijoilleen. Toimittaja vastaa siitä, että sen valitsemat ja käyttämät työkalut sekä lisenssit ja käyttöoikeudet soveltuvat käyttötarkoitukseensa. Toimittaja vastaa myös siitä, että sillä on oikeus käyttää kyseisiä työkaluja.
- 9.7 Toimittaja vastaa siitä, että Esko-järjestelmät ja palvelut ovat kulloinkin voimassa olevan tietosuojalainsäädännön ja sopimuksen mukaisten tietosuojavaatimusten mukaisia ottaen erityisesti huomioon, mitä sisäänrakennetusta ja oletusarvoisesta tietosuojasta on lainsäädännössä säädetty.
- 9.8 Toimittaja vastaa Esko-järjestelmien tietoturvasta omalta osaltaan. Tietoturvaa koskevat tilaajan vaatimukset on kuvattu liitteessä [*tietoturvaliite*]. Selvyyden vuoksi todetaan, että toimittaja ei vastaa kohdassa 10.2 tarkoitettujen infrastruktuuripalvelujen tietoturvasta.
- 9.9 Toimittajan on edellytettävä alihankkijoiltaan, että myös liitännäisjärjestelmät vastaavat kulloinkin voimassa olevan tietosuojalainsäädännön sekä tämän sopimuksen mukaisia tietosuojaa ja tietoturvaa koskevia vaatimuksia.

10 TILAAJAN VELVOLLISUUDET

- 10.1 Ellei toisin ole joltain osin sovittu, tilaaja vastaa:
- (a) omien kehittämiskohteidensa priorisoinnista ja vaatimustensa laatimisesta ja määrittelystä,
 - (b) tilaajan vastuulle kuuluvien tehtävien sopimisesta tilaajan infrastruktuuritoimittajan ja tilaajan muiden palvelutoimittajien kanssa, mikäli tilaaja tällaisia käyttää,
 - (c) muiden käyttäjien kuin pääkäyttäjien kouluttamisesta,
 - (d) tilaajan vastuulla olevasta viranomaisraportoinnista, ja

(e) kokonaisjärjestelmän ja palvelujen tuottamiseksi toimittajan tarvitsemien tietojen toimittamisesta sovitussa muodossa ja sovitussa aikataulussa.

- 10.2 Kokonaisjärjestelmän käyttämisen edellytyksenä olevat infrastruktuuripalvelut eivät sisälly tähän sopimuskokonaisuuteen. Tilaaja tuottaa tai hankkii kokonaisjärjestelmää varten järjestelmäympäristön, joka täyttää liitteessä [*infrastruktuuripalvelujen tekniset vaatimukset*] määritellyt tekniset vähimmäisvaatimukset. Tilaaja tuottaa infrastruktuuripalvelut itse tai hankkii ne itsenäisesti yhdeltä tai useammalta toimittajalta. Selvyyden vuoksi todetaan, että kokonaisjärjestelmän käytössä olevat palvelimet voivat sijaita tilaajan omassa konesalissa, infrastruktuuripalvelun toimittajan tai sen alihankkijan konesalissa ja että tarvittava kapasiteetti voidaan tuottaa myös pilvipalveluina. Konesaliympäristöön tehtävistä muutoksista tilaaja ilmoittaa toimittajalle standardimuutosten osalta viisi (5) vuorokautta ja muiden muutosten osalta vähintään kaksi (2) kuukautta etukäteen, jotta toimittaja voi omasta puolestaan tehdä tarvittavan vaikutusanalyysin ja varata muutosten edellyttävät käyttökatkot ja henkilöresurssit. Kiireellisistä muutostarpeista esimerkiksi laiterikon takia tilaaja ilmoittaa toimittajalle välittömästi tiedon niistä saatuaan.
- 10.3 Mikäli kohdassa 10.2 tarkoitettu tämän sopimuksen voimaantulon jälkeen konesaliympäristöön tehtävä muutos vaikuttaa olennaisesti tämän sopimuksen mukaisten palvelujen tuottamisen kustannuksiin, toimittajan tulee ilmoittaa tästä tilaajalle ilman aiheetonta viivytystä. Ilmoituksessa on avattava läpinäkyvästi muutoksen aiheuttamat muutokset palveluihin ja niiden kustannusvaikutus. Sopijapuolet sitoutuvat neuvottelemaan muutoksen vaikutuksesta tämän sopimuksen mukaisiin hintoihin liitteen [*muutoshallintaliite*] muutoshallintaprosessin mukaisesti.
- 10.4 Tämän sopimuksen voimaantulohetkellä tilaaja on lisäksi hankkinut Lomake UNA -, Suostumus UNA - ja Tilannekuva UNA -ratkaisut ("**UNA-ratkaisut**") in-house-hankintana UNA Oy:ltä. UNA-ratkaisut on liitetty kokonaisjärjestelmään. Selvyyden vuoksi todetaan, että toimittaja ei tuota tämän sopimuksen mukaisia jatkuvia palveluita UNA-ratkaisuille. Toimittaja vastaa kuitenkin kokonaisjärjestelmän UNA-ratkaisuun kohdistuvien integraatioiden ylläpidosta. Toimittaja voi tilaajan suostumuksella korvata UNA-ratkaisut vastaavaa menettelyä noudattaen kuin kohdassa 6.2 on sovittu Esko-järjestelmän toiminnallisuuden korvaamisesta.

11 ALIHANKKIJAT

- 11.1 Toimittajan on ylläpidettävä listaa käyttämistään alihankkijoista, jotka on hyväksyttävä tilaajalla JIT-ehtojen kohdan 4 mukaisesti. Liitteessä [*tuote- ja arkkitehtuurikuvaus*] mainitut liitännäisjärjestelmiin liittyvät alihankkijat katsotaan hyväksytyiksi alihankkijoiksi tämän sopimuksen tekohetkellä. Uusi alihankkija tulee lisätä listaan ja lopettava alihankkija poistettava listalta viimeistään alihankkijan aloittamista tai lopettamista seuraavan kalenterikuukauden ensimmäisenä työpäivänä, ja toimittajan tulee toimittaa päivitetty lista tilaajalle tämän jälkeen. Alihankkijalistan päivitystä ei katsota hyväksyntää vaativaksi sopimusasiakirjan muutokseksi.
- 11.2 Alihankkijan edustajat eivät voi toimia tilaajan tiloissa ilman tilaajan ennakkollista hyväksyntää. Toimittajan tulee ilmoittaa tällaisista alihankkijan henkilöistä JIT-ehtojen kohdan 4(4) määrällä tavalla.

12 HINNOITTELU JA MAKSUEHDOT

12.1 Hinnat

- 12.1.1 Jatkuvasta palvelusta maksettava hinta, kehittämisspalkkio ja mahdolliset erillisveloitukset on määritetty liitteessä [*hinnasto*].
- 12.1.2 Ellei toisin ole nimenomaisesti kirjallisesti sovittu, kohdan 12.1.1 mukaiset hinnat sisältävät kaikki sopimuksessa mainitut toimittajan velvollisuudet ja niihin liittyvät mahdolliset sivuvelvollisuudet, kuten ilmoitus- ja raportointivelvollisuudet, kokouksiin ja tapaamisiin osallistumiset

sekä tarvittavien asiakirjojen ja dokumentaation päivittämiset. Toimittajalla ei ole oikeutta veloittaa tilaajalta erikseen mitään muita kustannuksia, kuten matka- tai majoituskustannuksia, päivärahoja tai ylityökorvauksia. Toimittaja ei myöskään ole oikeutettu veloittamaan korvausta matka-ajasta.

12.1.3 Toimittaja laskuttaa arvonlisäveron voimassa olevan lain mukaisesti.

12.2 Käyttäjättytvyäisyysbonus

12.2.1 Toimittajalla on oikeus käyttäjättytvyäisyysbonukseen, mikäli tilaajalle toimitettu Esko-järjestelmä (ja ohjausryhmän niin päättäessä liitännäisjärjestelmä) saa hyvän, kiitettävän tai erinomaisen arvion riippumattomasti toteutetussa asiakas- ja potilastietojärjestelmien käyttäjättytvyäisyyttä koskevassa tutkimuksessa 10-vuotisen määräaikaisen sopimuskauden aikana.

12.2.2 Kohdan 12.2.1 mukaiseksi tutkimukseksi luetaan neljän vuoden välein tehtävä *Potilastietojärjestelmät lääkärin työvälineenä* -tutkimus, jossa hyväksi arvioksi katsotaan arvosana 7.0–7.9, kiitettäväksi arvosana 8.0–8,9, ja erinomaiseksi arvosana 9,0–10,0. Mikäli tutkimuksen arviointi poikkeaa aiemmasta (kouluarvosana 4–10), sopijapuolet sopivat arvioinnin skaalaamisesta vastaavalla tavalla strategisessa ohjausryhmässä.

12.2.3 Sopijapuolet voivat strategisessa ohjausryhmässä päättää hyväksyä kohdan 12.2.1 mukaiseksi tutkimukseksi myös (i) Lääkäriliiton, Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen tai muun riippumattoman tahon toteuttaman tutkimuksen, jossa on arvioitu eri asiakas- ja potilastietojärjestelmiä, taikka (ii) sopijapuolten riippumattomalta taholta tilaaman tilaajan järjestelmää/järjestelmiä koskevan tutkimuksen. Sopijapuolten tavoitteena on, että soveltuva käyttäjätutkimus valitaan tai toteutetaan vuosittain koko määräaikaisen sopimuskauden ajan. Sopijapuolet päättävät samassa yhteydessä arvioinnin skaalaamisesta käyttäjättytvyäisyysbonukseen.

12.2.4 Käyttäjättytvyäisyysbonuksen suuruus erinomaisesta arviosta on 5 %, kiitettävästä arviosta 3 % ja hyvästä arviosta 2 % sopimuksessa jatkuvista palveluista sovitun kiinteän vuosimaksun suuruudesta tutkimuksen tulosten julkaisuvuonna.

12.2.5 Toimittaja voi ansaita käyttäjättytvyäisyysbonusta enintään kerran kalenterivuodessa. Käyttäjättytvyäisyysbonuksen maksaminen ja sen suuruus vahvistetaan strategisessa ohjausryhmässä, ja se maksetaan tilaajalle ohjausryhmän kokoontumista seuraavan kalenterikuukauden laskun yhteydessä.

12.3 Maksuehto ja laskutus

12.3.1 Toimittaja laskuttaa tilaajalta sovitut maksut kuukausittain jälkikäteen.

12.3.2 Mikäli sopijapuolet ovat nimenomaisesti sopineet muusta kuin kiinteästä hinnasta, laskutetaan tällaiset kustannukset todellisen toteutuman (esimerkiksi toteutuneen henkilötyöajan) mukaisesti kuukausittain jälkikäteen. Laskussa on eriteltävä laskutuksen peruste, yksikköhinta ja toteutunut määrä sekä henkilötyöajan osalta käytetyn asiantuntijan nimi ja työn sisältö. Toteutuneet työmäärät on raportoitava sovitulla tarkkuudella.

12.3.3 Maksuehto on 30 päivää netto laskun saapumisesta tilaajalle.

12.3.4 Laskussa on mainittava tilaajan määrittelemä viite (esimerkiksi sopimusnumero tai tilausnumero), laskutuskausi, sekä selkeä erittely laskutuksen perusteista. Tilajalla on oikeus hylätä ja palauttaa lasku sekä vaatia toimittajalta uusi lasku, mikäli siinä on puutteelliset vastaanotajatiedot ja/tai viitetiedot. Uusi maksuaika alkaa kulua korjatun laskun saapumisesta tilaajalle. Laskutusvaluutta on euro.

- 12.3.5 Jos tilaaja on esittänyt perustellun kirjallisen huomautuksen toimittajan vastuulle kuuluvasta viivästyksestä tai sopimuksen kohteessa ilmenneestä olennaisesta virheestä, tilaajalla on oikeus pidättäytyä maksamasta virheellistä laskua. Virheellisestä laskusta maksamasta pidättäytyminen voi kestää niin kauan, kunnes kyseinen viivästys tai virhe on korjattu.
- 12.3.6 Mikäli tilaaja on oikeutettu hyvityksiin, korvauksiin, sopimussakkoon tai hinnanalennuksiin, toimittajan on oma-aloitteisesti ensisijaisesti vähennettävä hyvitetty summa hyvityslaskulla ja toissijaisesti vähennettävä hyvitetty summa seuraavassa laskussa. Mikäli toimittaja ei huomioi hyvitystä kohtuullisessa ajassa siitä, kun tilaaja on oikeutettu hyvitykseen, tilaajalla on oikeus vähentää hyvitetty summa toimittajalle suoritettavista sopimuksen mukaisista maksuista.
- 12.3.7 Sopimukseen liittyvä laskutus sekä siihen liittyvä raportointi eivät ole erikseen laskutettavaa työtä. Toimittajalla ei ole oikeutta laskuttaa laskutus- ja toimituskuluja eikä muitakaan veloituksia, joista ei ole nimenomaisesti sovittu.
- 12.3.8 JIT-ehtojen kohtaa 8(6) ei sovelleta.

12.4 Hinnanmuutokset

- 12.4.1 Ellei nimenomaisesti ole toisin sovittu, liitteen [*hinnasto*] mukaiset hinnat sidotaan Tilastokeskuksen viimeisimmän Väestörakenne-tilaston osoittamaan tilaajana olevan hyvinvointialueen asukasmäärään sekä palvelujen tuottajahintaindeksiin (BtoB) (2021=100). Asukasmäärä tämän sopimuksen voimaantullessa on vuoden [2024] väkiluku ([418 331]). Palvelujen tuottajahintaindeksin perusindeksinä on vuoden [2025] toisen vuosineljänneksen indeksiluku [112,1] ja tarkistusindeksinä kunkin kalenterivuoden toisen vuosineljänneksen indeksiluku.⁴
- 12.4.2 Hintoja tarkistetaan kerran vuodessa, ja tarkistetut hinnat tulevat voimaan kunkin kalenterivuoden alusta alkaen. Ensimmäinen tarkistus tehdään sopimuksen voimaantulopäivää seuraavan kalenterivuoden alusta. Toimittajan on toimitettava edellä sovittuun perustuva hinnanmuutosilmoitus tilaajalle viimeistään hinnantarkastusta edeltävän [syyskuun 1. päivänä] ja esitettävä tilaajalle selvitys asukasmäärän ja sovitun indeksin kehityksestä.
- 12.4.3 Mikäli Väestörakenne-tilasto korvataan toisella tilastolla tai sitä muutetaan siten, ettei sen käyttäminen asukasluvun perusteena ole tarkoituksenmukaista, sovelletaan hinnan tarkistukseen vastaavaa tilaajan asukasmäärää kuvaavaa tilastoa. Mikäli palvelujen tuottajahintaindeksin laskeminen lopetetaan, sovelletaan hinnan tarkistukseen palvelujen tuottajahintaindeksiä lähinnä olevaa vastaavaa indeksiä. Mikäli indeksiehdon käyttö kielletään lakimuutoksella, osapuolet sitoutuvat neuvottelemaan uudesta hinnan tarkistusperusteesta.
- 12.4.4 JIT-ehtojen kohtaa 7 ei sovelleta.

13 SOPIMUSSAKKO

- 13.1 Jos toimittaja vaihtaa avainhenkilön kohdassa 8.7 sovitun vastaisesti ilman tilaajan etukäteen antamaa kirjallista suostumusta, on toimittaja velvollinen maksamaan tilaajalle sopimussakon, jonka suuruus on viisikymmentätuhatta (50.000) euroa kutakin sopimusrikkomusta kohden.
- 13.2 Sopimussakko on maksettava tilaajalle kolmenkymmenen (30) päivän kuluessa tilaajan kirjallisesta vaatimuksesta. Sopimussakon maksaminen ei rajoita tilaajan oikeutta vaatia korvausta

⁴ **Kommentti sopimusluonnokseen:** Perusindeksi päivitetään allekirjoittamisen yhteydessä vastaamaan viimeisintä julkaistua kolmannen vuosineljänneksen indeksilukua ja asukasmäärä viimeisintä julkaistua Väestörakenne-tilastoa.

toimittajalta sopimusrikkomuksesta aiheutuneista välittömistä ja välillisistä vahingoista sopimussakon määrän ylittävältä osalta.

14 VAHINGONKORVAUS JA VASTUUNRAJOITUS

JIT-ehtojen kohdan 11(3) sijasta sopimukseen perustuva sopijapuolen vahingonkorvausvelvollisuus toiselle sopijapuolelle on mahdolliset viivästys-, palvelutaso- tai muut sopimussakot tai hyvitykset mukaan lukien yhteensä enintään tämän sopimuksen perusteella maksettavien maksujen kokonaismäärä vahingonkorvauksen perusteena olevaa tapahtumaa tai laiminlyöntiä edeltävän 12 kuukauden ajalta. Jos laskutusta on ollut vähemmän kuin 12 kuukautta, kokonaismäärä on kohdan 12.1.1 mukainen kuukausihinta kerrottuna 12:lla.

15 TARKASTUSOIKEUS

- 15.1 Sen lisäksi, mitä JIT-ehtojen kohdassa 22 on sovittu, toimittaja on velvollinen tarjoamaan auditoijalle pääsyn tarvittaviin työtiloihin ja antamaan tarvittavat tiedot auditoinnin suorittamiseksi.
- 15.2 Toimittajan tulee ilman erillistä veloitususta korjata auditoinnissa havaitut puutteet ja virheet viipymättä, ellei asiasta ole toisin nimenomaisesti sovittu. Lisäksi toimittajan tulee ilman erillistä veloitususta raportoida korjaavien toimenpiteiden edistymisestä tilaajalle.

16 SOPIMUKSEN SIIRTO

- 16.1 Tilaajalla on oikeus siirtää sopimus sekä siihen liittyvät oikeutensa ja velvollisuutensa kokonaan tai osittain kolmannelle, jolle tilaajan hoitamat tehtävät kokonaan tai osittain siirtyvät tai siirretään. Siirrosta on ilmoitettava toimittajalle etukäteen kirjallisesti.
- 16.2 Mikäli toinen hyvinvointialue tai sen osa yhdistetään tilaajaan, tilaajalla on oikeus laajentaa sopimus kattamaan myös tällaisen yhdistetyn hyvinvointialueen tai sen osan. Mikäli toimittajan tähän sopimukseen liittyvät kustannukset tällaisen yhdistymisen myötä todistettavasti kasvavat, sitoutuvat sopijapuolet neuvottelemaan yhdistymisen vaikutuksista sopimuksen mukaisiin hintoihin. Jos neuvotteluissa ei päästä yhteisymmärrykseen, on toimittajalla oikeus tarkistaa tämän sopimuksen mukaisia hintoja kustannusten lisäystä vastaavasti, kuitenkin enintään siten, että [40] % osuus hinnasta pysyy muuttumattomana ja [60] % voidaan korottaa suhteessa siihen, kuinka paljon tilaajan vastuulle lain mukaan kuuluva väestömäärä kasvaa yhdistymisen myötä. Samassa yhteydessä kohdan 12.4 mukaiset hinnan tarkistukset kiinnitetään asukasmäärän osalta yhdistymisestä ja siihen liittyvästä hintojen muutoksesta eteenpäin yhdistyneiden hyvinvointialueiden kokonaisasukasmäärään.
- 16.3 Tilaajan tarkoituksena on jatkossa tuottaa yhteiset tietohallintopalvelut yhteistoiminta-alueelle, johon kuuluu tilaajan lisäksi Lapin hyvinvointialue (y-tunnus 3221332-6, "Lapha"). Tilaajalla ja Laphalla on yhdessä oikeus ilmoittaa toimittajalle tämän sopimuksen voimassaoloaikana, että Laphan ja toimittajan välinen sopimus asiakas- ja potilastietojärjestelmän ylläpidosta ja kehittämisestä sekä siihen liittyvistä tukipalveluista siirretään sellaisenaan tilaajan nimiin.
- 16.4 JIT-ehtojen kohtaa 16 ei sovelleta.

17 SOPIMUSKAUSI JA SOPIMUKSEN PÄÄTTYMINEN

- 17.1 Sopimus tulee voimaan [pp].[kk].2026. Sopimus on määräaikainen ja voimassa kymmenen (10) vuotta voimaantulopäivästä.
- 17.2 Voimaan tullessaan tämä sopimus korvaa kokonaisuudessaan kaikki tilaajan ja Esko Systems Oy:n väliset jatkuvia palveluja koskevat aiemmat sopimukset. Tilaajan ja Esko Systems Oy:n väliset toimitussopimukset, joiden täyttäminen on tämän sopimuksen voimaan tullessa vielä

kesken, sekä niihin sovellettava puitesopimus pysyvät voimassa kunkin toimituksen valmistumiseen asti. Sopimuksissa mahdollisesti annetut takuut pysyvät kuitenkin voimassa aiemman sopimuksen mukaisesti takuun voimassaoloajan päättymiseen asti.

- 17.3 Määräaikaisen sopimuskauden jälkeen sopimus jatkuu toistaiseksi voimassa olevana. Jatko-kauden aikana tilaaja voi irtisanoa sopimuksen kahdentoista (12) kuukauden irtisanomisajalla ja toimittaja kahdenkymmenenneljän (24) kuukauden irtisanomisajalla. Muilta osin sopimusta sovelletaan jatkokaudella kaikilta osin samoilla ehdoilla ja hinnoilla, jotka olivat voimassa määräaikaisen sopimuskauden päättyessä.
- 17.4 Sen lisäksi, mitä on sovittu JIT-ehtojen kohdassa 13, tilaajalla on oikeus irtisanoa sopimus kesken määräaikaisen sopimuskauden toimittajan olennaisen sopimusrikkomuksen perusteella edellyttäen kuitenkin, että tilaaja on reklamoinut tällaisesta sopimusrikkomuksesta toimittajalle kirjallisesti eikä toimittaja ole korjannut sopimusrikkomuksensa tilaajan reklamaatiossaan ilmoittaman ajan (jonka on kuitenkin oltava vähintään kolme (3) kuukautta) kuluessa tilaajan reklamaatiosta. Olennaiseksi sopimusrikkomukseksi katsotaan muun muassa seuraavat sopimusrikkomukset:
- (a) Järjestelmässä on toimittajasta johtuva virhe, joka (i) estää järjestelmän käytön tai aiheuttaa merkittävää haittaa järjestelmän käytölle, estää tilaajaa suorittamasta lainsäädäntöön perustuvia velvoitteitaan taikka aiheuttaa riskin potilasturvallisuudelle tai potilas- ja asiakastietojen turvallisuudelle ja (ii) jota toimittaja ei ole pyynnöstä huolimatta korjannut tai jonka kiertämiseksi toimittaja ei ole toimittanut käyttäjän kannalta kohtuullista ohjeistusta. Selvyyden vuoksi todetaan, että tämä kohta ei koske tilannetta, jossa virhe aiheutuu tilaajan vastuulla olevista infrastruktuuripalveluista, tilaajan valitsemista kolmansien osapuolien järjestelmistä tai tilaajan omista toimista tai laiminlyönneistä.
 - (b) Toimittaja on laiminlyönyt velvollisuutensa päivittää järjestelmän jatkokehitystä koskeva tietokartta tai jättänyt täyttämättä järjestelmän jatkokehitystä koskevaan tietokarttaan sitovasti merkityn toiminnallisuuden tai ominaisuuden sovitussa ajassa.
 - (c) Toimittaja on joutunut maksamaan kohdan 13 mukaisen sopimussakon vähintään kolme (3) kertaa.
- 17.5 Tilaajan irtisanoessa sopimuksen kohdan 18.3 mukaisesti, toimittajalla on oikeus saada täysimääräinen maksu sopimuksen päättymishetkeen mennessä tuotetuista palveluista tai toimitetuista tuotteista, mutta ei oikeutta muuhun korvaukseen sopimuksen päättymisen takia.
- 17.6 JIT 2025 – Palvelut -erityisehtojen kohtaa 9 ei sovelleta.

18 MUUTOKSET

Tätä sopimusta voidaan muuttaa vain sopijapuolten kirjallisella sopimuksella.

19 YHTEYSHENKILÖT

- 19.1 Kaikki sopijapuolille osoitetut ilmoitukset, tiedonannot, vaatimukset tai muut tähän sopimukseen liittyvät yhteydenotot on toimitettava sähköpostitse vastaanottokuittauksin, kirjattuna kirjeenä tai muuten todistettavasti kirjallisesti käyttäen seuraavia yhteystietoja:

Tilaajalle:

Yhteyshenkilö: []

Postiosoite: []

Sähköposti: []

Toimittajalle:

Yhteyshenkilö: []

Postiosoite: []

Sähköposti: []

- 19.2 Sopijapuolella on oikeus muuttaa edellä mainittuja yhteystietojaan sekä lähetyksen vastaanottajaa ilmoittamalla siitä kirjallisesti toiselle sopijapuolelle.

20 ERIMIELISYYKSIEN RATKAISEMINEN

- 20.1 Mikäli sopimusta tai järjestelmää koskevaa tai niihin liittyvää asiaa tai erimielisyyttä ei saada ratkaisua ohjausryhmässä, ratkaistaan erimielisyydet ensisijaisesti sopijapuolten keskinäisin neuvotteluin seuraavan prosessin mukaisesti:

- (a) Sopijapuoli voi kutsua toisen sopijapuolen neuvotteluun koskien erimielisyyttä. Neuvottelukertoja tulee olla vähintään kolme (3) koskien käsillä olevan erimielisyyden kokonaisuutta. Kertojen laskenta ei ala alusta, vaikka erimielisyys laajenisi neuvottelujen aikana.
- (b) Neuvotteluajankohta tulee sopia aina kolmen (3) viikon sisälle neuvottelukutsun tai edellisen neuvottelukerran päivästä.
- (c) Mikäli erimielisyys ei ratkea edellä esitetystä neuvottelujärjestyksessä, erimielisyys voidaan jättää tuomioistuimen ratkaistavaksi.

- 20.2 Toimivaltainen tuomioistuin on Oulun käräjäoikeus.

- 20.3 JIT-ehtojen kohtaa 25 ei sovelleta.

21 SOPIMUSKAPPALEET JA ALLEKIRJOITUKSET

Tämä sopimus on allekirjoitettu kahtena (2) samasanaisena kappaleena, yksi (1) kummallekin sopijapuolelle.

[allekirjoituskenttä]